

Zpravodaj

Interní bulletin Čs. demokratické iniciativy
ročník 3. číslo 4.

VOLBY '90

Ve chvíli, kdy připravujeme 4. číslo našeho Zpravodaje, zatím nevíme, kolik poslaneckých křesel ve Federálním shromáždění a v České národní radě dostane naše strana. Je ovšem více než zřejmé, že v nejvyšších zastupitelských sborech své poslance mít budeme. Neocitli jsme se tedy mezi poraženými a nemáme milionové dluhy, jako drtivá většina nově vzniklých stran. Za to jsme ovšem zaplatili tím, že jsme neměli přístup ke sdělovacím prostředkům, bylo o nás jen velmi málo slyšet a tím i stagnovala činnost členské základny.

Nyní, po volbách, máme konečně prostor pro samostatné vystupování. Ve skutečnosti až nyní zahajujeme činnost svápravná politická síly. Záleží tedy pouze na nás, jak budeme aktivní a jak budeme spolu navzájem spolupracovat. Budovat liberálně demokratickou stranu, umírněnou stranu pravého středu je mnohem těžší nežli stranu zelených nebo poloфаšistickou stranu republikánů. Věříme však, že pro budoucnost naší země je naše orientace mnohem užitečnější.

AKTIVY

Ve většině oblastních organizací ČsDI proběhly v minulých dvou týdnech aktivity členů. Aktivity se vyjadřovaly k zásadním otázkám politické linie naší strany po parlamentních volbách. Jednalo se především o vymezení vztahu k OF a definitivním názvu.

Aktivů v Liberci, Karlových Varech, Českých Budějovicích, Hradci Králové /Červeném Kostelci/, Mladé Boleslavi a ve všech oražských obvodech se zúčastnili zástupci výkonného výboru. Není bohužel v našich možnostech popisovat průběh všech těchto schůzí.

Můžeme však říci, že převážná většina členů podporuje záměr posílit nezávislost a identitu ČsDI a schvaluje nový název Liberálně demokratická strana. Jednání předsednictva 17. 6. tedy určí, jak konkrétně proběhne naše oddělení od Občanského fóra a jakou cestou bude zveřejněn nový název.

Aktivy členů se zatím nekonaly v Ústí nad Labem, Plzni, v Brně, v Olomouci a v Táboře. Podle dosavadních informací bude pravděpodobně postoj tamních členů obdobný.

Aktiv pražské organizace

Aktiv pražských členů ČsDI byl svým průběhem poněkud svérázný a vzhledem k významu pražské organizace je nezbytné seznámit s tímto jednáním i mimopražské členy. Konal se ve středu 6. června v Ústředním domě armády na náměstí I. P. Pavlova. Jednání řídil předseda pražské organizace Čestmír Bošek a zúčastnili se její hlavní představitelé strany. Nejprve promluvil místopředseda ČsDI Bohumil Doležal o činnosti strany v posledních měsících, zejména o zahraniční aktivitě, kterou osobně řídí. Poté vystoupil předseda Emanuel Mandler s hodnocením politické situace v naší zemi a pozici ČsDI. V této souvislosti vyslovil i názory na nejbližší politický vývoj a na úkoly strany po volbách. /zkrácenou verzi projevu otiskneme v dalším čísle/. Než byla zahájena diskuse k jednotlivým bodům návrhu, přednesl Jaroslav Kramosil zprávu revizní komise o hospodaření strany. /plné znění v tomto čísle/.

Pan Plešner v diskusi doporučil, aby se strana jmenovala pouze Liberální, aby název byl co nejkratší a neřikal se v něm dvěma slovy totéž. Dále navrhl spojení časopisu Demokratická novina s Iniciativou. Řekl také, že se mu název Demokratická novina nezdá příliš vhodný. Ve vztahu k OF vyslovil názor, že by vydělení ČsDI, která samo o sobě je nezbytná, nemělo proběhnout jednorázově, ale postupně.

Pan Fröhlich, člen výkonného výboru, navrhoval vytvořit s OF unii, především s ohledem na komunální volby. Následující řečníci ing. Effenberger, dr. Grollová a další upozorňovali na nutnost

nezávislosti strany a spolu s panem Štindlem doporučovali přenechat specifikaci budoucí spolupráce s OF na dobu, kdy se vyjasní budoucnost tohoto hnutí. V této souvislosti diskusi dooplnila paní Moulisová, která zdůraznila, že ČsDI jako politická strana strání spíše pravici a je tedy neúnosná, aby setrvala pod jednou střechou např. s klubem Obroda nebo s Levou alternativou. Diskuse k tomuto problému byla velmi obsáhlá a nesla často známky určitého rozmělnování. Při hlasování se aktiv vyjádřil k oběma návrhům pozitivně, přítomní se postavili za název Liberálně demokratická strana.

V dalším průběhu jednání vystoupil zahraniční člen výkonného výboru Aleš Norský a ostře napadl Bohumila Doležala, že přisuzuje výsledky zahraniční aktivity pouze sám sobě a zapomíná vyzdvihnout jeho zásluhy, a že nebyl jmenovitě přivítán. Emanuel Mandler se Aleši Norskému za výkonný výbor omluvil, ale vyjádřil údiv nad neadekvátní formou jeho projevu. Vzal přitom na vědomí, že Aleš Norský rezignuje na svoji funkci ve výkonném výboru.

V diskusi se dále hovořilo o případu dr. Matznera. Dr. Matzner, organizační tajemník strany, je již delší čas obviňován z prostředí mimo ČsDI ze spolupráce s StB. Věrohodnosti informací přidala na váše ze skutečnost, že v době vrcholící předvolební kampaně nastoupil bez předešlého upozornění soukromou cestu do zahraničí, z které se vrátil po 14 dnech. Složitost situace, ve které se tím vedení strany ocitlo, objasnil podrobně Karel Štindl. Uvedl, že za těchto okolností je přirozené přikládat těmto informacím určitý význam. Bez ohledu na to vystoupila pracovníce sekretariátu o. Pecharová, která oněť zcela nepřiměřenou formou obvinila vedení strany z intrik. V této rozpačité atmosféře byl aktiv zakončen na žádost Karla Štindla.

poznámka redakce Zpravodaje

Ve věci dr. Matznera je nutné zdůraznit, že přes několikrát upozorňování na jeho údajnou spolupráci s StB nepřijaly vrcholné orgány strany žádné opatření a nepřijmou je až do doby, než se situace vyjasní. V té souvislosti bychom chtěli zároveň podotknout, že p. Pecharová a někteří další diskutující se na pražském aktivu chovali způsobem, který se vymyká obecným normám vystupování. Především výstup Aleše Norského považujeme za hrubou urážku (Bohumila Doležala, člověka) vysokých kvalit, jež mohou být kupříkladu doloženy jeho statečným postojem po celá desetiletí totalitního režimu. Zásluhv pana Norského

nemíníme nijak znevažovat, ale jeho potřeba veřejného uznání je pro nás nepochopitelná. Na všech úrovních života naši strany jsou lidé, kteří ve prospěch ČsDI věnovali bez nároku na osobní prestiž veškeré síly a volný čas.

red.

Zpráva o stavu hospodaření ČsDI k 31. 5. 1990

Účet u komerční banky

příjmy celkem 262.216,90 Kčs

z toho:

účelová dotace Národní fronty	200.000 Kčs	
agentura Spectrum	40.320 Kčs	
převod z prozatímního účtu pro dobrovolná příspěvky	2.184,30 Kčs	
úroky	90,64 Kčs	
vrácený přeplatek za ples	18.842 Kčs	
příspěvky členů	220 Kčs	
ostatní	560 Kčs	262.216,90Kčs

výdaje:

celkem 260.879,50 Kčs

z toho:

- 1/ faktury 99.048 Kčs
tj. nájemné z nebytových prostor, tiskařský a kancelářský náhir,
předvolební kampaň - zejména tiskárenská služba, výlohy spojené
s vydáváním Demokratických novin, zapůjčení osobního vazu pro
zahraniční návštěvu, ubytování zahraničních hostů, pronájem vi-
deokamery a videoprojektoru, televizoru, zařízení nebytových pros-
tor na Letné, ples, celostátní konference
 - 2/ výdaje na hotovosti 163.168,90 Kčs
tuto položku tvoří výdaje na předvolební kampaň, režie sekreta-
riátu, mzdy zaměstnanců, osobní a nákladní doprava, cestovná
 - 3/ zůstatek na účtu 1.337,50 Kčs
celkem 262.216,90 Kčs
- / pozn. red. - účet je v likvidaci pro složitou manipulaci/

Devizový účet: 31

300 goubdeňů /nečerpá se/

Účet u Státní spořitelny:

52.470 Kčs

z toho:

50.000 Kčs dar

2.470 Kčs příspěvky členů

Po provedené kontrole dokladů a vedení účtů za hotová byla shledána formální i věcná nedostatky v účetní evidenci a v archivování pokladních dokladů. Tyto nedostatky vyplývají z nezkušenosti a z počátečních organizačních potíží. Při vzniku a zahájení ČsDI jako regulérní právní instituce. Odstraněním nedostatků byla pověřena vedoucí sekretariátu paní Irena Borůvková ve spolupráci se zainteresovanými osobami. K 31. 8. 1990 bude odstranění nedostatků zkontrolováno.

Revizní komise - Jaroslav Kramosil, Miroslav Štengl

ZAHRANIČNÍ STYKY

Ve dnech 6. - 9. června navštívili ústředí ČsDI zástupci Liberální internacionály Urs Schoettli, místopředseda exekutivy LI, Raul Morodo, místopředseda LI a Alvaro Ozores. Zároveň nás navštívil zástupce Liberal party of Sweden a člen Národní rady pro mezinárodní činnost pan Lennart Rohdin. Jednali s předsedou ČsDI Emanuelem Mandlerem, s místopředsedou Bohumilem Doležalem a tajemnicí dr. Lenkou Grollovou o vstupu naší strany do Liberální internacionály. Bylo dohodnuto, že zástupce ČsDI se zúčastní jednání výkonného výboru LI v nejbližších dnech v Madridu a při záruce švédské liberální strany by naše strana měla následovním vrcholným zasedání LI získat status pozorovatele. Plnoprávným členem LI se strana stává nejdříve po uplynutí jednoho roku. Se zahraničními partnery byla rovněž dohodnuta spolupráce a pomoc naší straně v nejrůznějších směrech.

VÝKONNÝ VÝBOR

/schůze 5. 6./

- JUDr. Matzner kategoricky odmítl obvinění ze spolupráce s StB. Až do vyjasnění případu zůstává ve funkci organizačního tajemníka.
- V souvislosti s výstavou "Kde domov můj" U Hybernů se rozvinula diskuse, že propagační výsledek, pokud jde o naši stranu, mohl být mnohem větší, kdyby neselhala její organizace. /nezodpovědnost p. Vaňka, dovolená dr. Matznera/. Podle návrhu ing. Effenbergera se zhodnotí předvolební kampaň strany vcelku, aby se ČsDI vyvarovala chyb. Někteří přítomní vyslovili názor, že efekt z výstav byl srovnatelný s výsledky jiných stran.
- Příklad plzeňské organizace bude projednán v Plzni v nejbližší době za účasti předsedy strany.
- E. Mandler informoval o jednání s KC OF, které vedl spolu s B. Doležalem a K. Štindlem 1. 6. Jednání, které bylo vedeno v korektním duchu, se týkalo spolupráce po volbách. Bude uspořádána tisková konference, na níž se v případě kladného rozhodnutí předsednictva oznámí samostatně a bude manifestována další spolupráce.
- Bylo přijato prohlášení k atentátu na Staroměstském náměstí.

O B L A S T I

- Brno - Moravsko-slezský zemský výbor ČsDI pořádá ve dnech 11.-14. 6. přednášky francouzského publicisty a ekonoma T. Daliho o západní ekonomice.
- Cheb - Okresní výbor ČsDI vydal třikrát přílohu okresního tisku pod názvem Občanské listy a dostal se tak do podvědomí tisíců občanů chebské oblasti.
- Mariánské Lázně - 24. 5. byla ve městě založena základní organizace.
- Olomouc - Předseda olomoucké organizace ČsDI Miloslav Čermák odstoupil z kandidátky OF, protože mu bylo sděleno zmocnění OF, že neprošel lustrací.

DISKUSE O PROGRAMU A STANOVÁCH

Ing. Petr Kohout - Návrh programu ČsDI - část 10 - "Zemědělství"

Zemědělství je nutno přebudovat tak, aby bylo konkurenceschopné vůči evropskému trhu a současně se podílelo pozitivně na vytváření životního prostředí na venkově. Tyto dvě stránky problému nelze řešit odděleně.

Především je nutno vytvořit koncepci dalšího rozvoje tohoto resortu. Současný aparát ministerstev tuto koncepci nemá a jeví se být brzdou tohoto vývoje.^{1/} Tato koncepce musí respektovat fakt, že zemědělství rozhodujícím způsobem ovlivňuje tvorbu krajiny. Šablonovitě prosazovaný požadavek intenzifikace je často v rozporu s tímto faktem. V koncepci bude počítáno i s extenzivním způsobem obdělávání půdy v odlehlých oblastech, podhorských a chráněných krajinných oblastech, pásmech hygienické ochrany apod. Současně budeme podporovat koncepci preference drobných výrobních struktur, a rodinných hospodářství v těchto podmínkách.

Žádoucí změny v našem zemědělství chceme dosahovat pomocí trhu, nikoliv byrokratickými metodami.^{2/} Jsme přesvědčení, že liberalizace na trhu potravin povede na jedné straně ke zvýšení konkurenceschopnosti části podniků, jednotných zemědělských družstev, která přejdou na jiné formy účasti pracujících na řízení, na druhé straně dojde k rychlému úpadku nerentabilních výrobců. Tento proces nesmí být oddalován a je třeba hledat východisko v rozpadu naší struktury a rodinné farmy. Sociálním otřesům lze předejít. Zde musí svoji úlohu sehrát stát orientací daňové politiky na podporu těchto drobných producentů, kteří by byli okamžitým působením trhu poškozeni.

Restrukturalizaci zemědělství doprovází předpoklad úplné privatizace a přechodu od zemědělství uživatelů k zemědělství vlastníků při zachování rentabilní velkovýroby doplňované malými výrobci. Toho lze dosáhnout jedině při spravedlivém vypořádání majetku (půdy, nemovitosti atd.), rehabilitací soudních rozhodnutí o propadnutí majetku, konfiskaci, navrácení půdy na původním místě a přípravě nové pozemkové reformy, jejímž smyslem bude revize všech pozemkových reforem od vzniku ČSR. Nově přijaté zákony toto neumožňují, a z některých hledisek i ohrožují.^{3/}

Současně je nutné umožnit těmto vlastníkům realizovat své výrobky na trhu potravin. To předpokládá převedení potravinářského průmyslu na akciové společnosti. Vysoké produktivity budou nadále dosahovat akciové společnosti a družstva, založená ovšem na základě nových zákonů a dobrovolnosti. Státní sektor musí být zcela zrušen, případně po provedení pozemkové reformy převeden na akciovou společnost, u živočišné výroby a služeb ihned. Působení trhu si vnutí další rozvoj velkovýrobních technologií tam, kde jsou ziskové a sám trh ukáže oblasti, kde bylo zavádění vysoké produktivních metod organizace a řízení práce nepromyšlené. Stát zde musí dotacemi podpořit převedení na formu svyšší zainteresovanosti pracovníků a vlastníků na výsledku. Tento proces však musí být doprovázen předem zpracovanou koncepcí využití majetku společnosti, aby v přechodné době nedošlo ke zbytečným ztrátám neuváženým proškolením, nebo zničením základních prostředků a investic. Tyto by měly být po zhodnocení nabídnuty v aukci.

V nově vzniklých podmínkách tržní ekonomiky bude zapotřebí, aby stát chránil zemědělce nejen dotacemi, ale i nepřímými opatřeními, jako jsou dovozové bariéry a kontrola prodeje půdy. Současně vzniká potřeba nového daňového systému a vyplácení diferenciatní renty, neboť současný stav dává reálné předpoklady pro opuštění podhorských oblastí a devastaci půdního fondu.^{4/} S tím souvisí potřeba zacracování zemědělské politiky do koncepce státní ochrany přírody. Nový daňový systém musí umožnit jednotlivým obcím částečně ovlivňovat daňovou politiku a tím ovlivňovat místní podmínky, životní úroveň obyvatel, kulturní život atd.

-
- 1/ Předpokladem pro vytvoření a úspěšnou realizaci koncepce je řešení kádrů na všech stupních MZVŽ od ministra po okresní odbory, bývalé aparáty zemědělské správy.
 - 2/ Strana zemědělská atd. jako politický útvar profesního typu má právě pro vznik byrokratického řízení objektivní předpoklady, neboť nepočítá s typem politika amatéra, ale tvoří politiku úzce spjatého politickými názory se svou profesí. Proto nachází větší porozumění v nižších člancích aparátu MZVŽ.
 - 3/ Z novely zák. 123/75 Sb. a zákona o družstevnictví vvolává, že půda nemusí být vrácena na původním místě, což je zásadní nesmysl, neboť se tím ohrožují práva dalších, často i neznámých vlastníků.
 - 4/ V oblastech, kde není stanovena daň, ale je vyplácena renta, na jednotku výkonu, nebudou vlastníci zainteresováni na využití půdy k zemědělským účelům. Na tuto skutečnost je nutné působit ekonomickými, nikoliv administrativními mechanismy.

Příloha - Paralelismus příbuzných programů

(CNI-rozhovor s p. Briantem v ZN, dodatek k programu OF, původní program ČsDI a návrh nový)

temat. oblast	CNI	OF	ČsDI	ČsDI návrh	pozn.
ochrana venkova států	1	3	3	4	týká se dotací
boj proti aktuální byrokracii	1	3	3	1	týká se MZVĚ
nová koncepce	1	3	2	1	jiná formulace
koncepce krajinné funkce zemědělství	1	2	3	1	
koncepce preference extensiv.drobn.struktur	1	3	3	1	
koncepce extenzity celého zemědělství	1	3	1	1	jiná formulace
Okamžitý zákon trhu	1	3	1	3	
preference drobných struktur obecně	3	1	3	1	
spojení výroby s realizací	1	2	3	1	
zachování družst.forny	3	1	3	1	
podíl daní na účel obcí	3	1	3	1	
Koncepční řešení zem. v plánu ochrany přírody	2	3	3	1	
Nový daňový systém	3	2	3	1	
Větší pravomoc obcí	3	1	3	1	
vzdělání a kultura	3	1	3	2	
rehabilitace a vypořádání majetku a půdy	2	1	3	1	
úplné zrušení státního sektoru	3	1	3	1	
velkovýrobní technologie a produktivita	2	2	2	1	
koncepce využití státního majetku	3	3	3	1	

- Legenda**
- 1 - tematů je věnována prvořadá pozornost
 - 2 - téma je pouze konstatováno
 - 3 - téma je pominuto, nebo vyjádřen odlišný názor

Jan Herna - Připomínky k části 9 - "Rodina" a 10 - "Staří a zdravotně postižení občané"

Do národnostního programu by bylo potřeba také uvést v části nerepublikových národností také občany, kde jeden z rodičů je Čech a druhý Slovák, jejichž děti se cítí jako Čechoslováci. Občané národnostních menšin by měli mít možnost výuky svého jazyka, který je pro ně rodným jazykem v rozsahu jazyka mateřského. To se týká i romského jazyka.

K části 9 - "Rodina" - navrhuji doplnit:

Rodina je hlavním výchovným prostředím pro výchovu dětí. Ostatní složky - školy, státní péče o děti a mládež, dětské domovy, domovy mládeže a jiné instituce pouze rodinnou výchovu doplňují a to v součásti, které nemůže rodina zabezpečit sama. Při rozhodování o výchově dítěte nutně vždy preferovat rodinu, u rozvodů preferovat toho rodiče, který je schopen zajistit lepší výchovu a druhému rodiči zajistit co nejčastější styk s dítětem. Odstranit průtahy při porušování rodinného práva. Děti umisťovat jedině v případě, že rodina není schopna zajistit pro dítě zdravou výchovu, pokud možno do náhradního rodinného prostředí /pěstounská péče, vesničky SOS/ a jen výjimečně do dětských domovů. Doba pobytu v dětských domovech musí být co nejkratší, protože žádný dětský domov nemůže zabezpečit takovou výchovu jako rodina.

K části 10 - "Staří a zdravotně postižení občané" navrhuji doplnit:

Při zvyšování důchodů používat klíč: o nejvyšší částku se zvyšují nejnižší důchody. Např. důchody do 1500 Kčs o 400 Kčs, do 2000 Kčs o 300 Kčs, do 2500 Kčs o 200 Kčs a vyšší o 100 Kčs. Důchody vyšší jak 3500 Kčs se nezvyšují. V případě devalvace měny se vše týká poměrných částek.

ZPRAVODAJ č. 4, vydává liberálně demokratická strana československá demokratická iniciativa pro vnitřní potřebu. Redakčně zpracoval Pavel Šafr. Text nebyl podroben jazykové kontrole. Uzávěrka tohoto čísla - 9.6. 1990. Adresa ústředního sekretariátu: Sněmovní 3, 110 00 Praha 1 tel. 51 85 83